

Çekirge Hoca

– ERHAN TIĞLI · 03 Aralık 2024

ÇEKİRGE HOCA

Ali Hoca kendi halinde bir kişiydi. Kimsenin etlisine sütlüsüne karışmaz, bilgiçlik taslamazdı. Ayrıca kimi hocalar gibi dini çıkarlarına alet etmez; büyü yapma, göbeğe yazı yazma, muska, hastalara okuyup üfleme gibi yöntemlere başvurmazdı. Gece gündüz okur, hocalığın gerektirdiği işlerden başka işlerle uğraşmazdı. Bilgisi, kültürü başka hocalardan daha fazla olduğu halde, onlar kadar para kazanamıyor, bu da karısının canını çok sıkıyordu.

Kadın yamalı giysiler giymekten, istediği gibi para harcayamamaktan, gezip tozamamaktan bıkmış usanmıştı. Çevredeki hoca karılarının çalımından yanlarına varılmıyordu ama kendisi yarı aç yarı tok, başı önünde dolaşıyordu. Hasedinden çatlayacaktı neredeyse. Bu duruma daha fazla dayanamadı. Kocasını bir kenara çekti:

“Efendi!” diye bağırdı. “İyisin, hoşsun, namuslusun ama beceriksizsin. Senin yarın kadar yeteneği bulunmayan hocalar adam oldu. Çoluğunu çocuğunu rahata kavuşturdu. Bilgi, kültür işe yaramıyor. Biraz yırtık ol, fırsatları değerlendir. Herkesin enayisi sen misin? Bu ne çekingenlik, bu ne pısrıklık? Yaşamaya geldik biz bu dünyaya, çile çekmeye değil. Okuduğun kitaplar karın doyurmuyor. Kendini düşünmüyorsan bizi düşün. Yeter artık!”

Ali Hoca boynunu büktü:

“Ben öyle başkaları gibi dinimi, bilgilerimi kötüye kullanmam hanım. Hileye hurdaya yönelmek, adam kandırmak benim işim değil. Bunu iyi bil” dedi.

Kadın dudak büktü:

“Canım kim dedi sana hileli hurdalı iş yap diye. Kafanı çalıştır, bilgini ortaya dök. Gece gündüz kitap okuyup duracağına para kazanmanın yollarını araştır.”

“Ben kafamı daha fazla bilgi edinmek için çalıştırıyorum” diye itiraz etti Hoca. “Para gelip geçer ama bilgi, kültür kalıcıdır. Para kazanacağım diye toplumun yüz karası olamam.”

“Ben onu bunu bilmem efendi! Bu laflar karın doyurmuyor. Ne yapacaksan yap, kurtar bizi şu yoksulluktan. Yoksa beni bir daha göremezsin. Artık canına tak dedi.”

Karısı her gün bu ve buna benzer laflarla hocanın başının etini yemeye başladı. Adamcağız baktı ki kurtuluş yok, “Ne yapmamı istiyorsun? Açıkla bakalım” dedi.

“Hah şöyle yola gel” diye sevinçle gülümsedi kadın. “Beni iyi dinle. Zengin bir arkadaşım var. Onun değerli bir eşyasını saklarım. Sakladığım yeri de sana söylerim. Öyle bir yere saklarım ki kimse bulamaz. O zaman kadının kulağına senin bu konuda marifetin olduğunu söylerim. Yanlış anlaşılırım diye bu tür işlere pek bulaşmak istemiyor, derim. Kadın da seni razı etmek için kesenin ağzını açar. Hele eşyası bulununca bizi hediyeler boğar. Nasıl olsa eller yiyor parasını. Biraz da biz yesek ne olur yani?” diye ekledi.

Hoca daha önce böyle bir şey yapmadığı için korktuğunu söyledi ama kadın:

“Çalacak değilsin ya, emeğinin karşılığını alacaksın ondan. Böylelerinin parasını almak sevaptır. Kimseye

hayrı yok zaten. Başaracaksın hiç korkma. Ben sana eşyayı sakladığım yeri öyle güzel anlatırım ki, elinde koymuş gibi bulursun. Kimse değerinin farkında değil. O zaman çok tanınacaksın. Ünün dört bir yana yayılacak” diye onun ağzından girdi, burnundan çıktı, hocayı yumuşattı.

“Tamam, iyi de sonra ne olacak?” diye sordu hoca.

“Merak etme. Ben böyle birkaç şey daha yaparım. Onları da buldun muydu sırtın yere gelmez. Başarısız olsan bile fark etmez artık. Adın çıktı mıydı dokuza, inmez sekize. Bu oyun sayesinde bey gibi yaşarız vallahi” diyerek kocasını yüreklendirdi karısı.

Hoca gene de, “Bir aksaklık olursa günahı senin boynuna!” demeyi ihmal etmedi.

“Gönlünü ferah tut. O işi bana bırak.”

Kadın sonunda kocasını kandırdı. Hemen gitti, zengin arkadaşının çok değerli bir mücevherini öyle bir yere sakladı ki kimse bulamadı. Kadın hemen araya girdi, kocasının bu konuda marifetli olduğunu ama etraftan çekindiğini söyledi. Arkadaşı ellerine sarıldı, kocasını razı etmesi için yalvardı. Mücevherini bulursa onu paraya boğacağını söyledi.

Birlikte Ali Hoca'nın evine gittiler. Hoca, kadının hatırını kıramamış gibi yaparak önündeki kara kaplı kitabı açtı, birtakım dualar okudu. Sanki kitaptan okuyormuş gibi:

“El necat vel nacak, mücevheriniz bahçenizdeki sağdan üçüncü saksının toprağında gömülü olacak. Aranırken üç kulhüvallahî ile bir Elham okunacak” dedi.

Zengin kadın hemen hocanın dediğini yaptı. Kaybolan mücevherlerini denilen yerde buldu. Hocanın cebine içi para dolu bir zarf koydu. Paraları hemen karısı aldı.

Bu olaydan sonra hocanın ünü her tarafa yayıldı. Kadın kocasının ününü perçinleştirmek için kurnazlığını konuşturdu, böyle birkaç oyun daha oynadı. Tanıdığı kişilerin değerli eşyalarını saklayıp kocasına buldurdu. Evleri dertli kişilerle, cepleri de paralarla dolup taşmaya başladı. Tasaları bitti, üzüntüleri çekip gitti...

Hocanın namı o yörenin beyinin de kulağına gitti. Çok sevdiği bir eşyası çalınmış, tüm aramalar hiçbir işe yaramamıştı. Hırsızlar sanki yer yarılmış da içine girmişti. Hemen Ali Hoca geldi aklına. Onu makamına çağırıp marifeti göstermesini istedi.

“Hünerinin faydası bana da dokunsun. Hadi çabuk bul şu eşyayı!” diye bağırdı.

Beyin karşısına apar topar çıkarılmış olan hocada şafak attı. Ne diyeceğini, ne yapacağını bilemedi.

İçinden karısına lanetler yağdırdı, düşüncelere daldı. Onun suskunluğu beyi kızdırdı: “Niye sesin çıkmıyor hoca, dilini mi yuttun yoksa?” diye sordu.

“Şey efendim. Düşünüyorum” dedi hoca.

“Düşünmekle olmaz. Göster marifetini de içime su serp” diye bağırdı bey. “Gerçek hocaysan kaybolan eşyayı bul. Kimin çaldığını bilemesen bile, yerini söyle.”

Hoca kekeleyerek, “He... hemen bulamam. Düş... düşünmeliyim” dedi.

“Daha öncekilerde pek düşünmemişsin ama. Neyse, sana iki gün izin veriyorum. Bir odaya hapsedileceksin. Orada istihareye mi yatarsın, dua mı okursun, ne yaparsan yap, bul eşyayı. Yoksa ömrünün sonuna kadar hapis kalırsın” diye öfkeyle konuştu bey.

Hocayı beyin yanından aldılar, tek pencere, demir parmaklıklı bir odaya götürüp üstünden kapıyı kilitlediler. Kapının önüne de bir nöbetçi diktikten sonra çekip gittiler.

Hoca hapsedildiği odada gezinmeye, bu felaketten nasıl kurtulacağını düşünmeye başladı. Boşa koyuyor olmuyor, doluya koyuyor almıyordu. Aradan saatler geçti ama aklına bir hal çaresi gelmedi. Karnı acıkmıştı. Yemek zamanı geçtiği halde aç mısın diye bir soran yoktu. Belki yiyecek bir şey bulurum diye, pencereden dışarıya baktı. Karşıda bir simitçi vardı. Kuşkuyla gözlerle kendisine bakıyordu. El edip yanına çağırırdı. Birkaç simit alarak açlığını gidermek istiyordu. Simitçi pencerenin önünde durdu:

“Buyur beyim. Bir şey mi istediniz?” diye sordu.

Hoca, simitçinin simit tablasına göz gezdirdi. Eğri büğrü, kimsenin beğenip almadığı birkaç simitten başka bir şey yoktu içinde. Onlar da bayattı. İçini çekerek konuştu:

“Şu bendeki talih de kör Salih!” diye söylendi. “Şunlara bak, hiç sağlamı yok bunların. Kör Salih yetmemiş gibi bir de Aksak Timur var içlerinde. Üstelik hepsi de bayat.”

Simitçi özür diledi:

“Biz ettik, sen etme hocam. Bizi ele vermezsen ne istersen yaparız” diye yalvardı.

Meğerse hırsızlardan birisinin adı Salih’miş ve bir gözü de körmüş. Timur adındaki diğerinin de ayağı aksıyormuş. Hepsisi de yaşlıymış. Hoca “bayat” deyince kendilerini kastediyor sanmıştı simitçi. Aslında simitçi değildi, hocanın ne yaptığını görmek, izlemek için arkadaşları tarafından oraya gönderilmişti... Hoca, “Ben size değil, simitlere demiştim o lafı” demedi tabii. Hiç bozuntuya vermeden sert bir sesle, “Bir şartla affederim sizi. Çaldığınız eşyaları bu gece pencereimin altına koyacaksınız. Yoksa karışmam ha!” dedi.

Simitçi hocanın isteğini yerine getirdi. Hemen gidip o gece çaldıkları eşyaları hocaya verdi ve kaçtı gitti.

Hoca derin bir oh çektikten sonra nöbetçiye seslendi:

“Çabuk beye haber ver. Çalınan eşyaları bulundu. Gelip alsın” dedi.

Nöbetçi koşarak beyin yanına gitti, hocanın sözlerini ona ilettili. Bey heyecanla geldi. Çalınan eşyalarını hocanın dizlerinin dibinde görünce gözlerine inanamadı. Hayretten ağzı açık kaldı. Öyle ya, hoca bu küçük odada kapalı kaldığı ve buradan hiçbir yere gitmediği halde, çalınan eşyaları nasıl buluvermişti böyle? Çok sevindi ve hocayı çeşitli hediyelerle evine geri yolladı. Ona kızıp bağırıldığı için kendisinden özür diledi.

Bu olaydan sonra hocanın ünü daha da arttı. Derdine derman bulamayanlar, değerli eşyalarını kaybedenler kapısında kuyruk oldular. Hoca her ne kadar bu tür şeylerden vazgeçtiğini söylese de, asla rahat bırakmadılar onu. Elini eteğini öptüler, yalvarıp yakardılar. Bire bin katarak hocayı evliya mertebesine çıkardılar. Karısı bu durumdan çok memnundu. Ummadığı bir servete kavuşmuştu. Rahatı beyde yoktu. Elini sıcak sudan soğuk suya sokmuyor, bir giydiğini bir daha giymiyordu. Hiçbir iş yapmıyor, her işini hizmetçilere gördürüyordu. Ama hocanın içi rahat değildi. Geleceğini pek parlak görmüyordu. Ünü o kadar yayılmıştı ki, beylerbeyinden bile daha çok sevilip sayılıyor, anılıyordu. Sonunda korktuğu başına geldi. Beylerbeyi hocanın ününü kıskandı. Küplere bindi. Başına bela olacağını, ilerde kendisini alaşağı edeceğini düşündü. Yol yakinken forsunu düşürmek, itibarını yerle bir etmek istedi. Hocayı yanına çağırtdi. Onu şöyle bir süzdükten sonra, “Sen mucizeler gösteren, kayıp eşyaları hemen bulan biriymişsin öyle mi?” diye sordu.

Hoca boynunu büktü, alttan aldı:

“Aman efendim, abartmışlar. Ben basit bir hocayım. Birkaç rastlantı sonucu bildiğim şeyler oldu sadece.

Pireyi deve yapmışlar. Halk böyledir işte. Ne yaparsınız?" dedi.

Beylerbeyi öfkeyle gürledi:

"Böyle alçakgönüllülük numaralarıyla beni kandıracağını mı sanıyorsun sen? Kolay kurtulamazsın elimden. Haddini bildirmeden bırakmam yakarı!"

Hoca dudaklarını ısırıp, korkuyla, "Sizi kandırmak haddime mi düşmüş?" dedi.

"Halkı kandırmışsın ya işte!" diye gürledi beylerbeyi. "Alışmış kudurmuştan beterdir. Belki beni de kandıracağını sanıyorsundur. Şimdi sana bir şey soracağım. Bilirsen elimden kurtulursun, bilemezsen ölümlerden ölüm beğen. El mi yaman bey mi yaman, anlayalım."

Ali Hoca korkuyla titrerken beylerbeyi dışarı çıktı, avucunda bir şey saklayarak içeri girdi. Avucunda ne olduğunu sordu. Hoca, "İşte şimdi şapa oturduk!" diye söylenerek kendi kendine, "Bir sıçrarsın çekirge, iki sıçrarsın çekirge, sonunda avuca girersin çekirge!" dedi.

Beylerbeyi hayretle, "Nereden bildin?" diyerek avucunu açtı. Bir çekirge zıplayıp yere düştü. Hoca "çekirge" derken kendinin durumunu belirtmek istemişti ama boşa atmış, doluyu tutmuş; görünmez güçlerin yardımıyla beylerbeyinin hışmından kurtulmuştu...

O günden sonra Ali Hoca "Çekirge Hoca" diye anılmaya başlandı.

*****

SPOR TOTO Masal yarışmasında ödül kazanmıştır.